

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพ ประเทศไทย ในด้านวัตถุประสงค์ของวิชา เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนและการวัดและประเมินผล

การศึกษาค้นคว้าข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีวิจัยและการสร้างเครื่องมือ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลำดับขั้นตอน ในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิชาสังคมศึกษา 3 (ว่าด้วย ภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย) พุทธศักราช 2524
2. ศึกษาตำรา สิ่งพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำความรู้ที่ได้มาเป็นพื้นฐาน ในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด สำหรับครูที่สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพ ประเทศไทย ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามที่ใช้เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check-list) และแบบเติมคำลงในช่องว่าง (Completion Item)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ คือ

เห็นด้วยมากที่สุดกับข้อความนั้น	ให้ระดับคะแนน	4
เห็นด้วยมากกับข้อความนั้น	ให้ระดับคะแนน	3
เห็นด้วยน้อยกับข้อความนั้น	ให้ระดับคะแนน	2
เห็นด้วยน้อยที่สุดกับข้อความนั้น	ให้ระดับคะแนน	1

ซึ่งมีขอบเขตของเรื่องที่จะศึกษาค้างนี้

1. วัตถุประสงค์ของวิชา
2. เนื้อหาวิชา
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การใช้สื่อการสอน
5. การวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Item) เพื่อถามเกี่ยวกับแนวความคิดและข้อเสนอแนะต่างๆ

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอน 5 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 20 คน ในสถานศึกษาซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรที่แท้จริง เพื่อดูความครอบคลุมของคำตอบและความชัดเจนของภาษาที่ใช้ นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริง

กลุ่มตัวอย่างประชากร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย จำนวน 48 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 480 คน รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 528 คน โดยมีลำดับขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. สํารวจวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่

วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค มีจำนวน 78 โรง

วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีจำนวน 40 โรง

วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม มีจำนวน 45 โรง

2. สุ่มตัวอย่างประชากร วิทยาลัยในแต่ละสังกัดของกรมอาชีวศึกษาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้อัตราส่วนร้อยละ 30 ของแต่ละสังกัดทั่วประเทศ ได้ตัวอย่างประชากรประเภทวิทยาลัย ดังนี้

วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค มี 78 โรง สุ่มได้ 23 โรง

วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค มี 40 โรง สุ่มได้ 12 โรง

วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค มี 45 โรง สุ่มได้ 13 โรง

รวมวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 163 โรง สุ่มเป็นตัวอย่างประชากรได้ทั้งสิ้น 48 โรง

3. สุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน (Multi-stage Stratified Random Sampling) จากโรงเรียน 48 โรงที่สุ่มได้ในข้อ 2. จำนวนโรงละ 1 คน ได้ตัวอย่างประชากรครูทั้งสิ้น 48 คน

4. สุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากโรงเรียน 48 โรง ที่สุ่มได้ในข้อ 2. จำนวนโรงละ 10 คน ได้ตัวอย่างประชากรนักเรียนทั้งสิ้น 480 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามของครูและนักเรียน และไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามของครูคืนทั้ง 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามของนักเรียนได้รับคืนทั้ง 480 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เช่นกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Packages for the Social Sciences) ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ของแต่ละระดับความคิดเห็น โดยแปลความหมายของค่ามัธยิมเลขคณิตตามเกณฑ์ ดังนี้

3.50-4.00	หมายความว่า เห็นด้วยมากที่สุดกับข้อความนั้น
2.50-3.49	หมายความว่า เห็นด้วยมากกับข้อความนั้น
1.50-2.49	หมายความว่า เห็นด้วยน้อยกับข้อความนั้น
1.00-1.49	หมายความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุดกับข้อความนั้น

และนำค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางโดยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและความเรียง

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม รวบรวมเสนอในรูปแบบของความเรียง ตามลำดับความถี่